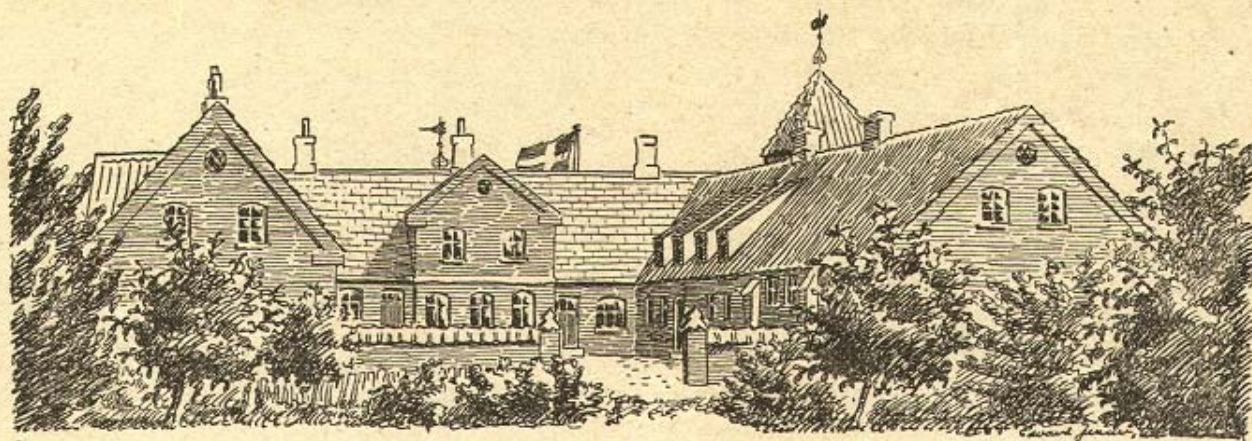

HORNE HØJSKOLE

Nr. 8.

Maj 1945.

33. Aarg.

Danmark frit.

9. April 1940 og 5. Maj 1945 er to Data i det danske Folks Historie, som aldrig glemmes. De er hinanden saa forskellige, saa modsatte som Dag og Nat, som Sorg og Glæde. Disse 5 Aar var lange og tunge. Vi kunde ikke aande frit som forhen, og noget tungt, som holdt Glæden nede, hvilede over vort Sind. Det var bitre Aar for et frihedselkende Folk, og vor nationale og aandelige Kraft blev sat paa en haard Prøve. Haardest blev det vel, fordi vi saa, at der var Orm i Danskertræets Rod, at der var Kræfter i vort Folk, der forenede sig med Voldsherrernes og paa en skammelig Maade forraadte den Danskhed, de var rundne af. Det er det Saar, der senest vil læges, og det, der vanskeligst glemmes. Et Onde er altid værst, naar det kommer indefra, fra Folket selv.

Men det, der sidst vil glemmes fra disse Aar, er Folkets nationale Rejs-

ning, der gav sig synligt Udslag i den kraftige og maalbevidste Modstand mod dem, der vilde knægte os. Det var intet mindre end Niels Ebbesens Aand, der kaldte til Handling. Det var hint berømte Kongeord i Farens Stund: »Det skal ej ske!« der manede os. Det var Holger Danske, der vaagnede til Daad for Danmarks Sag. Trods det knugende Kvælertag fik vor Stemme Mæle og Kraft. Aldrig har Hostrups og Plougs og Grundtvigs Sange lydt mere ildnende end gennem disse 5 Aar. »Saa længe, disse Sange toner, kan Landet ikke dø«, har en af vore Digtere rigtigt sagt.

Nej, Danmark kunde ikke dø, for der var en stærk Folkevilje til at leve. Det regnede; men Regnen gav Grøde. Det stormede; men Stormen gjorde stærk. Som Aarene gik, saas det, Baandene bandt. Kræfter fødtes, for Kræfterne, der svandt.

Paa en ny Maade har vi sluttet Kreds om den Fane, vi har kær, og aldrig har Synet af vort kære Dannebrog bevæget vort Sind som 4. Majs Aften, da vi maatte have det til Tops, og vi forstod som aldrig før Strofen: »Vaj højt, vaj stolt, vaj frit vort Flag«.

Friheden var kommet med 5. Maj. Uventet? Nej, men alligevel overraskede os; og i Dage derefter var det næsten ufatteligt, at Danmark virkelig var frit igen. Vi havde sørget, savnet, lidt; men nu skulde Lovsang afløse vor Klage; thi Sværdtid var endt, det var Plovtid paa ny, Vennetid, Frændetid, Grotid og Gry. Alle Grundlovens Friheder, der skændigt var os frarøbet, var igen givet os tilbage.

— Saa gaar da Takken fra et kristent Folk først opad. Den gamle af Dage vogtede Danmark ogsaa paa Afgrundens Rand, og i Bevisthed om, at hans Forsyns Øje vaager over os, har vi et Haab om en lys og lykkelig Fremtid for Folk.

Disse 5 Aar gjorde os mere kongetro. Som et lysende Eksempel, som en Eg i Storm, stod vor gamle Konge fast i Kampen mod alt det udenvæltiske, og vi bøjer os i Dag i ærbødig Tak og beder Gud skærme vor Konge og hans Hus.

Det, som disse Krigens Aar i særlig Grad har sat en Streg under, er, at Danmark har fostret en Ungdom, der var rede til at ofre Liv og Blod paa Danmarks Alter. Vi har set et uforfærdet Mod, vi har været Vidne til en Offervilje og en Indsats, der har vakt den dybeste Beundring og den største Respekt i Udlandet, og som har givet os herhjemme en Tro paa Danmarks Fremtid, der gør, at vi med Fortrøstning ser kommende Dage i Møde.

Naar Sværdtid er endt, skal der tages tat paa Fredens Sysler. Der er nok at

bygge op. Danmark har kaldt, og Kaldet blev hørt. Danmark kalder end, og saa er det da vor Trøst, at Danmarks Ungdom ved, at det er den, der skal løfte Danmarks Navn og bære Danmark ind i Dagen ny. A. N.

Den gamle Redaktør fortæller:

Nordøstvendssyssel Kredsen.

De store Sommermøder.

Er det rigtigt, at hvad der skal vokse sig stort maa begynde smaat, saa havde de store Sommermøder her i Kredsen sin rigtige Begyndelse.

Grunden til Stævnerne er lagt af den gode Ungdomsven, afdøde Simon P. Jensen, Hjørring.

I Hjørring havde man vel, saadan som det ogsaa var Tilfældet i Sæby gennem mange Aar, haft en Sommerudflugt for K. F. U. M. — Nu skrev Simon P. til Formanden for K. F. U. M. i Sæby, om man ikke skulde, til gensidig Udbytte slaa Udflugten sammen, eller med andre Ord lave en Fællesudflugt — det skete; første Gang samledes man i Sæby, en 50—70 K. F. U. M. er fra Hjørring og Sæby. Det var ikke langt ind i Aarhundredet, saa kom Skagen med og Frederikshavn og senere flere, og der var Stævner i de forskellige Byer. Fra et Skagenstævne husker jeg bedst Dr. Hoff. Om »K« kom med før de store offentlige Stævner kom i Stand, husker jeg ikke, ikke heller, hvornaar de begyndte. — 1914 var der stort offentlig Stævne i Sæbygaard Skov, maaske det var det første. — 1916 var der paa samme Sted en mægtig Forsamling med Pastor Nielsen, Vraa, og Soldatermissionær Khyle som Talere. Nu var det Meningen at Stævnerne fremdeles skulde afholdes i Sæby

hver Sommer. Men en Del Aar senere, fandt man det uheldigt med en fristende Drikkebule i Nærheden af Mødepladsen og Stævnet henlagdes til Frederikshavn og Møllehuset, hvor Deltagernes Antal steg til 7—8000.

— Uden Garanti for Aarstal — dog de to nævnte i Sæby, 1914 og 1916, er korrekt. — Der er formentlig andet Steds mere fyldig Oplysning.

Er Vurderingen rigtig?

Man oplever stadig et og andet, hvis man da vil lukke Øjne og Øren op. Forleden besøgte jeg et Bondehjem, hvor tre Sønner og tre Døtre var vokset op, og de var nu i Alderen fra 20—30 Aar. I Samtalens Løb spurgte jeg saa, hvordan de havde det, og hvad de beskæftigede sig med.

»Jo«, siger Konen, »Karen og Kjersten er nu kommet saa svært efter det Karen er paa et Kontor og Kjersten sidder ved Kassen i en Forretning. De har saamænd været heldige, for det er da saa nemt og renligt et Arbejde. Og naar Klokken er 17, kan de jo gøre lige akkurat, hvad de vil. Men — Maren hun gaar nu paa tredie Aar herovre hos Naboen og roder med Rengøring, Malkning, Madlavning og Børn. Jeg er bange for, at hun ikke rigtig bliver til noget«.

»Hvad tjener saa Karen og Kjersten i de fine Pladser«, spørger jeg. — »De faar virkelig en pæn Løn, saa de kan bo i et fint Pensionat. Men Klæder og Lommepege maa vi jo selvfølgelig klare, de skal jo være fine i Tøjet«.

»Hvad saa med Sønnerne«, spørger jeg. Nu var det Fatter, der med synlig Stolthed tog Ordet: »Se, Niels, han har jo et gevaldigt Snakketøj, saa han er blevet Forsikringsmand, og han kan

lige faa Folk til at hoppe paa den, saa han tjener svært med Penge. Karl er Chauffør, hvad da ogsaa er en nem og god Bestilling. Men Peter har kun Lyst til Landbruget. Han gaar herhjemme og hjælper os, og han er saamænd baade flink og flittig, men hvad, det er der jo ingen Fremtid i, saa vi er bange for, at han ikfle rigtig vil blive til noget«. —

Nu blev jeg saa klog; men da jeg nok kunde ønske at blive endnu klogere, vilde jeg gerne høre Læsernes Mening om Sagen. Var disse Forældres Vurdering af og Indstilling til Ungdommens Erhverv og Fremtid rigtig. Hvilket Erhverv er finest og sundest, og hvilket er der en Fremtid i? Maaske det bør bemærkes, at baade Maren og Peter af Naboerne blev regnet for at være meget dygtige.

Svarene ønskes ligesom jeres Højskolestile — korte og klare. Et Sammendrag af dem vil fremkomme her i Bladet.

Læg saa Hovedet i Blød og faa fat i Penneskraften.

H.

FRA HØJSKOLEN

Siden sidst

har vi oplevet mange store og mærkelige Ting. For det første fik vi den Oplevelse at kunne begynde Sommerskolen den 3. Maj, en Oplevelse, der ikke blev mange Højskoler til Del i Aar. Et Par Dage i Forvejen blev vi ganske vist truet med Indkvartering af tyske Flygtninge, men de to, der var her fra Værnemagten var tilfredse med at faa overladt de Lokaler, vi ikke selv skulde bruge, og sluttede med at sige, at det var højst usikkert, om der i det hele taget kom noget. Og de kom altsaa ikke. Vi oplevede altsaa at komme igennem hele Krigen uden tysk Indkvartering, noget, der staar for os som et helt Under.

Den 4. Maj om Aftenen sad vi allesammen herinde for at høre den engelske Radio, og

stor var naturligvis Glæden og Bestyrtelsen, da det blev meddelt, at Tyskerne i Danmark havde kapituleret. Vi skyndte os ud for at hejse Flaget, sang nogle Sange og tog saa Flaget igen. De næste Dage blev jo lutter Fest og Fridage, og det varede noget, inden Skolearbejdet rigtig kom i Gang.

Gud ske Tak for Freden og Friheden!

Det er en aldeles ubeskrivelig Følelse at være befriet for det uhyre Tryk, der har hvilet paa os. Nu ved vi noget om, hvad Frihed, Demokrati og Retssikkerhed er værd.

Jeg har aldrig været i Tvivl om, at Tyskerne vilde tabe denne Krig, for de har ikke blot kæmpet mod næsten alle Verdens Nationer, men de har kæmpet mod Gud selv, og det er selv for den stærkeste Militærmagt en ulige Kamp. Gud lader sig ikke spotte, men jeg har somme Tider frygtet for, at vi skulde igennem en fyrretyveaarig Ørkentid, saa mange af os slet ikke skulde komme til at opleve Frigørelsen. Vi var ikke bedre værd. Maatte vi nu, som Kongen udtrykte det, vise os Freden værdige. »Alt, hvad Fædrene har kæmpet, Mødrene har grædt, har den Herre stille lempet, saa vi vandt vor Ret«.

Sommer-skolen.

Der var indmeldt 37 Elever, men paa Grund af Trafikvanskelighederne, maatte vi begynde med 27, et Par Stykker har sendt Afbud, Resten venter vi efterhaanden.

Til Filmsapparatet

har vi siden sidst modtaget en Mængde Bidrag:

Simon P. Jensen, Horne, 10 Kr., Harald Bermann, Lendum, 10 Kr., Oluf Christensen, Lendum, 10 Kr., Inger Bruun, Kjeldkær, 5 Kr., Svend Pedersen, Stenshede, 20 Kr., Ingemann Christensen, Stenshede, 80 Kr., »En gammel Elev«, 20 Kr., Pantefoged Jens P. Thomsen, St. Knudsby, 12 Kr. Anna Christensen Nr. Nissum, 10 Kr., Ved Marinus Thomsen, Hæstrup: Fra gamle Elever i Hæstrup, 100 Kr., Chr. Pedersen, Bakken, Bagterp, 10 Kr., Chr. Rams, St. Knudsby, 10 Kr., Snedkermester Kjær Pedersen, Præstbro, 5 Kr., Chr. Møller, Hvidegaard, Mygdal, 10 Kr., Th. Smalbro, Hjallerup, 10 Kr., Elevforeningen, 500 Kr., Sekretær Frk. Larsen, Frederikshavn, 5 Kr., Henry Christensen, Mosbjerg, 5 Kr., — Arne Christensen, Holmengen, Kvissel, 5 Kr., Edith Bertelsen, Tornby, 10 Kr., Oluf Bertelsen,

Hjørring, 10 Kr., Møller Andersen, Asdal, 10 Kr., Theodor Larsen, Hirtshals, 10 Kr., Helene Nielsen, Fæbroen Mejeri, 10 Kr., Chr. Rams, Bjerghy, 100 Kr., Vilh. L. Jensen. Bindslev, 15 Kr., Aksel Pedersen, tidligere Langholt, 15 Kr., Agnes og Knud Andersen, Vadum, 10 Kr., Poul Larsen, Vodskov, 10 Kr., Minna Hvas, Gjol, 15 Kr., C. J. Munk, Skager, 10 Kr., Onesimus Hejslet, Ø. Vraa, 5 Kr., Marie Christensen, Kirkevang, Dybvad, 10 Kr., Tricotagehandler Christensen, Hjørring, 20 Kr., Aksel Møller, Hørne, 5 Kr., Markus Christensen, Uggerby, 10 Kr., Dodde Jørgensen, Vidstrup, 5 Kr., Karen Olesen, Lyngsaa, 5 Kr., Dagmar Thomsen, Ø. Hjermitzlev, 10 Kr., Grethe Larsen, Østerby, Læsø, 10 Kr., Johanne og Inger Hansen, Geraa, 10 Kr.

Ved Emanuel Mikkelsen, Mølheden, Tolne: Pastor Larsen, 2 Kr., Carl Christensen, 2 Kr., Marie Juul, 2 Kr., Anna Christensen, 2 Kr., Olga Eriksen 1 Kr., Konrad Jacobsen, 2 Kr., Otto Christensen 5 Kr., Lærer Nielsen 5 Kr., Andreas Larsen 5 Kr., Fru Madsen 2 Kr., Svend Mikkelsen 2 Kr., Lærerinde Frk. Jensen 25 Kr., Emanuel Mikkelsen 10 Kr. (Alle fra Tolne).

Med det tidligere indkomne ialt 2067,00 Kr.

Hermed slutter vi saa denne Indsamling, og vi slutter den med en stor Tak til de mange Givere. Vi tager det som et Udtryk for Trofasthed overfor Skolen, og denne Trofasthed er os en stor Opmuntring. Nu er Filmsapparatet betalt, og der bliver altsaa et godt Overskud at overføre til Byggefonden. Det er mulig, at Beløbet vil stige, inden det bliver bekendt, at Indsamlingen er sluttet, men vi tager med Glæde imod det, der kommer, for Byggefonden har haardt Brug for det, og vi skal saa næste Gang give endelig Besked om, hvor stort et Beløb, der har kunnet overføres til Byggefonden.

Elevmødet

bliver Søndag d. 24. Juni. Notér Dagen, og lad os mødes saa mange som muligt. Vi er jo godt klar over, at det for mange bliver besværligt at komme hertil, og at det for en Del vil være helt umuligt, hvis der ikke forinden bliver Hverdagstoggang. Men det haaber vi paa, der bliver. Skulde det blive en Skuffelse, kunde det jo gaa an at komme Lørdag Aften. Maaske kunde det ogsaa lade sig gøre at leje en Last- eller Rutebil.

Udgivet af Horne Højskoles Elevforening.
Redigeret af Forstander *Edvard Jensen*.
Trykt i Hirtshals Bogtrykkeri.